

Vsebina — Садржај:

	Stran Страна
1. „Sokoliču!“ Bogumil Toni, Samobor	1
2. Našim čitateljem. Uredništvo	2
3. 3. фебруара 1915. Д. М. Б.	3
4. Mladina v sokolske telovadnice. A. K.	4
5. Sokolskome naraštaju. Dušan M. Bugunović	5
6. Zgodovina telovadbe. (Dalje.) J. Jeras	7
7. Proste vaje za ženski naraščaj za leto 1921.	10
8. Glasnik: Josip Juraj Strossmayer. — Luka Svetec. — Vojvoda Živojin Mišić. Dr. Lj. Pivko: Plezanje	15

„Sokolič“, list za jugoslovenski sokolski naraščaj, izhaja vsak mesec ter stane vse leto 36 kron, pol leta 18 kron. Na naročila brez istodobne vposlane naročnine se ne oziramo.

Dopise je pošiljati na naslov: Uredništvo „Sokoliča“ (Jugoslovenski Sokolski Savez) v Ljubljani, Narodni dom. Srbo-hrvaške članke pa na naslov: Dušan M. Bogunović, Zagreb, Ilica 7.

Upravništvo je v Učiteljski tiskarni v Ljubljani, kamor je pošiljati tudi naročnino.

„Sokolič“, list za jugoslavenski sokolski naraštaj, izlazi svaki mesec i stoji 36 kruna, pola godine 18 kruna. Narudžbe bez poslatog novca ne uzima se u obzir.

Dopisi glede lista neka se šalju na naslov: Uredništvo „Sokoliča“ (Jugoslavenski Sokolski Savez) u Ljubljani, Narodni dom. Članci srpsko-hrvatski neka se šalju na adresu: Dušan M. Bogunović, Zagreb, Ilica 7.

Upravništvo (administracija) nalazi se u: „Učiteljskoj tiskari“ u Ljubljani, kamo treba da se šalju narudžbine glede lista.

Odgovorni urednik Franc Štrukelj v Ljubljani.

BOGUMIL TONI, SAMOBOK:

„SOKOLIĆU“!

Porasla su tvoja krila
 „SOKOLIĆU“ sivi
 i od iskra malih posta
 jedan plamen živi.

Što po rodu našem
 pali nove luči;
 što sokolski nauk
 našu decu uči:

da budemo dušom
 i dobri i lepi,
 u SOKOLSTVU da se
 dečja snaga krepí;

i zbori im, kako
 divna je SLOBODA
 i kakva je sila
 u JEDINSTVU roda.

Poleti nam, „SOKOLIĆU“
 od grada do sela,
 da za tebe sazna
 oladžbina cela.

Poleti nam „SOKOLIĆU“,
 kud ti srce žudi,
 nek te svuda SOKOLIĆI
 prigrle na grudi!

Našim čitateljem!

b sklepu prvega letnika „Sokoliča“ je uredništvo iavilo, da bo slovenski „Sokolič“ prenehal kot izključno slovenski list za sokolski naraščaj in da bo v drugem letu izhajal v vseh treh narečjih jugoslovenskega naroda. Tozadevna napoved se ni uresničila. Mnogo je bilo zaprek, ki so nas prisilile, da smo morali odložiti to misel in da smo izdajali „Sokoliča“ tudi v drugem letu še kot slovenski list. Sokoličev drugi letnik se v marsičem razlikuje od prvega letnika. Dali smo mu bolj sokolsko obleko, pa tudi po notranjosti se je posokolil.

Medtem so se razmere nekoliko spremenile. Beogradski Sokolič je prenehal izhajati, nam pa se je posrečilo pridobiti v Zagrebu in v drugih mestih hrvatskega in srbskega dela naše domovine sotrudnikov za Sokoliča in sodelavcev pri telesni vzgoji našega naraščaja. Starešinstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza je zaradi tega sklenilo, naj se letos uresniči misel ujedinenega „Sokoliča“ in naložilo je uredništvu, da izdaja list vsak mesec na eni tiskovni poli v vseh treh narečjih v latinici in cirilici.

In danes pošiljamo prvo številko „Sokoliča“ v svet z željo, da bi zadovoljil vse naše stare in nove čitatelje in upamo, da se bo krog naših čitateljev izdatno pomnožil.

Smer lista bo ostala ista kakor v drugem letniku. „Sokolič“ bo skrbel za telesno in npravno vzgojo našega naraščaja, priobčeval bo pa tudi poučne in zabavne spise. Posebno nam je na srcu, da bi dobili mnogo sotrudnikov iz Hrvatske, Bosne in Srbije, ki bi nam odkrili prirodne lepote v teh delih Jugoslavije, da bi naši mladini pokazali bisere Jugoslavije. Vabimo pa tudi naš naraščaj, da sam opiše v našem listu izlete, ki jih je priredil ob raznih prilikah. Vse prednjake sokolskega naraščaja pa prosimo, da po možnosti vodijo svoje čete vun v prirodo in da pokažejo svojim naraščajnikom veličino in lepoto naše ljubljene in ujedinjene majke Jugoslavije.

Posebno opozarjamo vse prijatelje naraščaja na naš „Glasnik“, to je rubrika, ki jim je vedno na razpolago, da objavljajo, kako vrši naraščaj svoje delo bodisi v telovadnici ali izvun nje. Vsi javni nastopi, tekme, gledališke predstave, akademije in zabave sokolskega naraščaja naj bodo opisane v „Glasniku“, ki nam bo podal jasno sliko o sokolskem delu naše mladine.

Okolo našega „Sokoliča“ naj se torej zbere vsa naša jugoslovenska mladina, ki je združena v naši državi, od severa do juga, od vzhoda do zahoda naj se razširi naš list. Pozabiti pa ne smemo naših neodrešenih bratcev in sestic, ki niso tako srečni, da bi bivali z nami v eni državi,

ki jih je sovražna roka odtrgala od nas in ki se s plahim pogledom ozirajo proti jugu in vzhodu, kdaj jim zasije solnce svobode, kdaj se pokažejo na obzorju jate sokolov, da jih rešijo suženjskega jarma. Tam našim prijateljem bo posvečal tudi „Sokolič“ posebno pažnjo in ljubav.

„Sokolič“ bo izhajal mesečno enkrat in bo veljal za vse leto 36 K ali 9 dinarjev. Iskreno želimo, da najde mnogo naročnikov in čitateljev. Zato pozivljamo v prvi vrsti vsa bratska sokolska društva, da skrbijo za razširjenje „Sokoliča“ in mu pridobe čim več naročnikov. Čim več nas bo, tem močnejši bomo. Zdravo!

Д. М. Б.:

3. фебруара 1915.

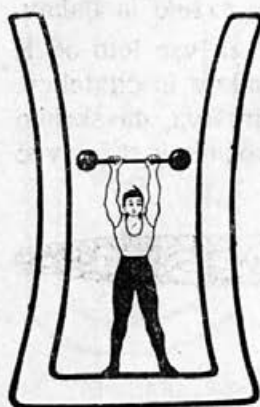
Тoga дана смакну аустро-маџарска власт три јунака, три Сокола: Мишка Јовановића, Вељка Чубриловића и Данила Илића. Од онога дана, од како је аустро-маџарска држава окупирага Босну и Херцеговину, од тога дана, народ наш није био миран — него је свим средствима настојао, да омете рад аустро-маџарске државе. Томе циљу — имало је да служи и Соколство у Босни и Херцеговини. Међу првима од првих били су: Мишко Јовановић, Вељко Чубриловић и Данило Илић. Они су скупљали Соколе и одржавали им будну народну свест и чекали, да дође само час, да речи претворе у дело и да поведу Соколе у борбу за спас и слобду народа свога. Мишко Јовановић био је старешина у Доњ. Тузли и вођа округа посавско-подринскога; Вељко Чубриловић вођа и старешина сеоскога Сокола у Прибоју; Данило Илић члан Сокола у Сарајеву. И сасвим је природно било, да кад се један део тога рада имао да изврши и да се убије тиранин народа нашега Франц-Фердинанд, ова три Сокола први су били, који су у томе делу помогли.

И за то буду одведени у затвор и осуђени на смрт. И 3. фебруара 1915. године, изведоше ова три Сокола и обесише овим редом: Мишко, Вељко и Данило. Смешком на лицу и уз поклик: живио народ; живио краљ Петар! умреше и делом показаше да се идеја животом плаћа. Мишко Јовановић у задњем свом писму каже ово: »Поздрави ми Српске Соколе и реци им последње соколско: »Здраво!«

И ми браћа и сестре њихове — сетимо се тога дана да три брата наша дадоше животе за живот и род наш. И кад дође време срећености наше и кад Ви децо наша будете знали више поштивати хероје - Соколе тада нека Вам трећи дан фебруара буде успомена: најбољих Соколова међу најбољим! Слава Мишку, Вељку и Данилу!

Mladina v sokolske telovadnice.

„Jugoslovenskem sokolskem koledarju“, ki ga je izdal za leto 1921. Jugoslovanski Sokolski Savez, je ponatisnjen znamenit članek iz Sokola leta 1919. z naslovom: „Sokolstvo kot velika narodna institucija za telesno in nравstveno vzgojo“.

Ta članek opisuje med drugim tudi koliko moč je padlo v svetovni vojni v najlepši dobi življenja in da je zapustila vojna nebroj neozdravljivih in pohabljenih revežev. Vrhutega pa je vojna vzrok še druge nesreče, ki pogublja velik del našega naroda, to je alkohol. Mnogo se jih je, žal, med vojno vdalo pijači in ti so za narod izgubljeni, saj je pijanec med najhujšimi in najbolj obžalovanja vrednimi bolniki.

S temi dejstvi dokazuje članek, da je potrebno, da posveti Sokolstvo vse svoje moči vzgoji naroda, da ga dvigne telesno in duševno ter ga reši pogube in nesreče.

Kje torej pričeti z vzgojo in kako?

Pri mladini moramo pričeti. Mladina je porok za boljšo bodočnost in za srečo naroda, ako bo vzgojena v sokolskem duhu. Zdravo telo, zdrav duh, to sta najnujnejši zahtevi za vsakega posameznika in za ves narod. Narod, ki je zdrav in močan na duhu in telesu, ne trpi nikake krivice, bodisi v narodu samem ali nasproti svojim sosedom.

Naša mlada domovina Jugoslavija trpi še velike krivice in dolžnost nas vseh je, da jo branimo in da jo rešimo teh krivic. Slabotna je še in šibka, nebroj sovražnikov se zaganja v njo, okrepimo jo, da bo močna in odločna, postavimo ji trden temelj, pa bo rešena. Zato nam je treba zdravih in odločnih moških in žena, čvrste in zavedne mladine.

Kdaj bomo rešili naše zaslužnjene brate na Primorskem in v Istri, kdaj one na Koroškem? Milijon jih je še pod težkim jarmom tujca, ki bo skrbel za to, da jih raznarodi, ako mu jih sami ne bomo iztrgali iz rok.

Zato mladina v sokolstvo! Sokoliči na plan! Sokolstvo mora osredotočiti vse svoje moči na vzgojo sokolskega naraščaja. To delo opravlja Sokolstvo že od dneva svoje ustanovitve, saj sta ustanovitelja te ideje Tyrš in Fügner imela v prvi vrsti pred očmi slovansko mladino, ki ji je treba dati pravih navodil za življensko težavno pot, da bo zmožna delovati v korist svoje domovine, v prid celokupnega slovanskega naroda.

Naša mladina se doslej, žal, ni v toliki meri odzvala vabilu Sokolstva kakor češka, ki je skoraj vsa vzgojena v sokolskem duhu. Kako dobro bi bilo za narod v tem resnem času, ako bi bil prepojen s sokolskim duhom.

Sokolstvo je imelo in ima še vzlic svojemu plemenitemu namenu tudi v lastnem narodu mnogo nasprotnikov. Toda ti nasprotniki polagoma izginjavajo. Starši, ki so se prepričali, kako se vzgaja mladina v sokolski telovadnici v zdrave odločne in poštene ljudi, so danes navdušeni za Sokolstvo ter radi pošiljajo svojo decu v sokolske telovadnice.

„Za sokola se hočem vzgojiti“, reci svojim staršem, „da bom branil vašo čast in čast naroda, da bom odločen zaščitnik pravice in odločen nasprotnik krivice.“

Kadar bo vsa mladina vzgojena v sokolskem zmislu, takrat bodo zaceljene rane, ki jih je, zadala svetovna vojna našemu narodu, takrat bo Sokolstvo nekaj zaleгло, takrat bodo tudi rešeni naši zasužnjeni bratje.

Sokolstvo bo storilo vse, da se njegova ideja razširi in uresniči. To delo je vršilo sicer Sokolstvo tudi doslej ter si s tem pridobilo v zavednem in poštenem delu našega naroda veliko zaupanje in ljubezen. Naše prejšnje obasti so zatirale Sokolstvo, njegove somišljenike in delavce preganjale, kar kaže, da je bilo sokolsko delo res narodno in koristno. Toda te oblasti so padle, Sokolstvo pa stoji tem trdnije in lepše v naši mladi državi, ki ima tudi za sokolsko delo zmisel in pravo razumevanje.

Velike in težke so naloge, ki čakajo Sokolstvo, zakaj velike in težke so naloge naše mlade države. Da se uresniči in izpolni vse to, kar naše mlada Jugoslavija potrebuje, veljaj naši mladini klic:

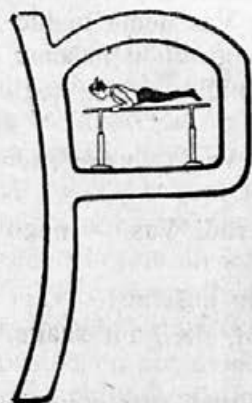
„Mladina v sokolske telovadnice!“

DUŠAN M. BOGUNOVIĆ:

Sokolskome naraštaju.

Snaga naroda — o mladina naša!

Polazili su vekovi od dana bitke na Kosovu polju 1389. godine. Od toga dana zaoblači se nebo roda našega i prekri se crnim plaštem robstva: Turaka, Madjara i Nemaca. I od toga dana procviliše deca, žene i starci naroda našega. Sedi guslar, navi tužne žice javorovih gusala i poput prosjaka podje od sela do sela, od grada do grada, da ublaži žalost, tugu i bedu, da diže snagu i srce potomaka Miloža, Zvonimira, Matjaža. I rod naš pesmom ojačan, a svešču u vaskrs roda našega, spunjen, ne klonu. Napuniše se gore Sokolima, koji zadadoše strah i trepet neprijateljima, a radost i svest rodu našem. I rodi se milion Kosovskih Osvetnika i čitavo pleme naše: srpsko, hrvatsko i slovenačko oseti jednu dušu: dušu slobode, bratstva i sloge.

I kad prestadoše da gude javorove gušle i kada mesto gusala do-
djoše reči i pesme učitelja naših; od tada borba roda našega uzburka:
selo, grad, varoš i počne da se diže malo i veliko i dojučerašnji rob
dignu ponosno glavu i vikaše glasom lava iz pustinje: „Ko hoće da živi,
neka mre — ko hoće da mre — neka živi! Dižite se braćo! Smrt zlo-
dusima roda našega!“

I od toga povika — zabrunjahu zvona celoga Slavenstva. I u napopu
narodne snage — puće puška usred Sarajeva i sravni sa zemljom tirana
roda našega. Iz mlade duše Sokola našega — Gavrila Principa, odjeknu
pucanj širom cele zemlje naše. I majka Srbija — slobodna i nikad nepo-
bediva diže Sokole svoje, da sruši aždaju roda našega. I nakon svih
patnja, muka, bola i jada, što pretrpi pleme naše — dodje i dan slobode.

I san najboljih sinova naroda našega ispuni se: Srbin, Hrvat i Slo-
venac svomu vaskrsu pleta venac u slobodnoj državi — Jugoslaviji.

I kad smo mislili, da je došao čas, da u celinu okupimo sve delove
plemena roda našega od Soče do Vardara, od Timoka do Jadrana —
dodje ponovno gorka čaša iskušenja. Rod naš ponovno osakatiše i od-
vedoše nam sestre, majke, braću pod jaram novoga zlođuha našega
Talijana.

I sloboda naša — potpuna nije! I rod naš — ceo nije! I narod naš —
miran nije!

To je pesma — Sokolići naši — Sokolice naše — prošlosti i sada-
šnjosti naše!

I kao što su pretci naši spremali se, da oslobode nas, tako i Vi deco
naša — spremajte se, da oslobodite u robstvu braću i sestre vaše!

I kao što su pretci naši — svešću održavali rod naš: knjigom, školom
i radom, tako i Vi deco naša — spremajte se, da radom, učenjem, knji-
gom i životom budete spremni, da stečenu slobodu učvrstite, ojačate i
povežete!

Čitavo pleme naše — upire poglede svoje u omladinu u decu našu.
U Vama gledamo konačnu slobodu roda našega! Bez Vas nema buduć-
nosti roda našega. Bez Vas nema snage, ljubavi, života rodu našem.

I zato, što bez Vas nema roda našega — zato budite svesni toga
i čujte:

Učvrstite sokolskim radom telo Vaše — ne radi Vas — nego radi
naroda našega!

Oplemenite sokolskim radom dušu Vašu — ne radi Vas — nego
radi naroda našega!

Učvrstite snagom srca Vašega ljubav prema rodu našem!

Ubijajte svaki korov i porok: piće, duvan, strast, da Vam snagu,
dobivenu mukom — jednim časom se ne sruši!

Učite uz istorije divne primere hrabrosti, plemenitosti i žrtvovanja
predaka za nas! Ostavite i Vi primere požrtvovanja potomcima Vašim.

Nemojte da grehovi Vaši sruše dela predaka naših, pa da deca Vaša
preklinju Vas i rod naš.

Jačajte dušu i telo Vaše! To neka Vam bude vera u pobeđu Vašu!
I narod i država naša bit će velika i sjajna, bogata i nepregledna,
a rod naš bit će večan — kao što je Bog večan!

Eto, to Vam je Sokolstvo — eto to Vam ima da da „Sokolić“ naš!

Ljubite ga, prigrbite ga, čitajte ga, učite iz njega i Vaš „Sokolić“
preleti će gora i polja, šume i njive i pevati će braću i sestrama u suženj-
stvu: pesmu slobode, bratstva i jednakosti!

Zdravo, Sokolići — zdravo, Sokolice! Zdravo!

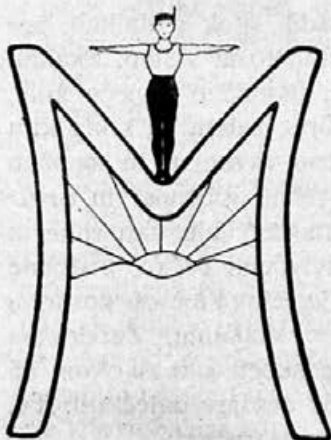

J. JERAS:

Zgodovina telovadbe.

(Dalje.)

Telovadba pri Grkih, pentatlon (peteroboju).

Ed glavne telovadne vaje pri Grkih spada t. z. „pentatlon“, ki je obsegal: 1. skok, 2. metanje kopja, 3. tek, 4. metanje diska in 5. borenje. Poleg tega so Grki mnogo gojili telovadne igre in telovadne ples, tudi v plavanju so bili jako dobro izurjeni. Priljubljene so jim bile igre z žogo. Posebnega telovadnega orodja, kakor ga imamo v naših telovadnicah, Grki niso imeli. Namen vaj, ki jih je obsegal pentatlon, je bil ta, da se doseže kar najizdatnejši razvoj mišic, spretnost in moč telesa. — Že deca od 7. leta se je vadila v vajah pentatlona,

ki so pa bile za njo enostavnejše in lažje kot za odraslejšo mladino.

Tek.

Kakor sem že omenil je bil odločen za tek poseben prostor — stadion, ki je bil navadno 600 grških čevljev dolg, t. j. približno 192 m. Tek je bil grškemu narodu najstarejša in najspoštovanejša vaja. S tekom so se začele navadno svečanostne igre. Tudi pri grški ženski telovadbi je bil tek na prvem mestu. Grki so vadili tek v globokem pesku, kjer ni imela noga nobene trdne opore, kar je povzročalo in zahtevalo ali izredno brzino ali izredno vztrajnost ali pa oboje skupaj.

Pri teku je bilo več tekmovalnih načinov. Z navadnim brzim tekom so pretekli stadion enkrat, t. j. pot 192 m. Pozneje so morali tekmovalci preteči to pot dvakrat. Najnapornejši tek je bil oni, ko so morali preteči pot 24kratne stadionove dolžine, torej skoro uro daleč; tukaj so se morali odlikovati i v brzini i v vztrajnosti. Tekli so tudi s ščitom v roki in v popolni vojni opremi. Nekateri tekači so med tekom mahali z rokami, drugi zopet kričali. Gojili so tek z gorečo bakljo v roki, ki jo je

moral tekač primesti še gorečo na cilj. Venec iz vinske trte, ki ga je imel tekač na glavi ali pa ga je držal v roki, si ni pustil odvzeti od za to postavljenih odjemalcev. Da je bil tek še bolj otežkočen, so tekli po globokem, suhem pesku.

Zakaj so Grki tako pridno vadili tek, nam pove Solon takole: „Mi vadimo mladino tudi v teku in pri tem nam je najglavnejše to, da štedimo na dolgem tekališču moč in pljuča in da pretečemo kratko teka-lišče v največji brzini.“ — Dobro so Grki poznali korist tekanja za mlado telo. S tekom se vadijo v prvi vrsti nožne mišice, dalje trebušne, bočne, hrbtne in prsne mišice. Z razširjevanjem prsi se krepe pljuča. Telo pa dobi gibčnost, prožnost, lahkost, lepo in pokončno držanje. Tudi na duševnih vrlinah pridobi tekač, je vesel, živahen in odločen, iz njegovih oči odseva bistrost in živahnost.

Skok.

Grki so gojili različne skoke. Najbolj so vadili skok v daljino, potem skok v višino in končno istočasni skok v daljino in višino. Skakali so tudi čez zapreke, n. pr. čez jarke, palice, navpično stoječe kole, čez vrvico in skozi obroče. Skoke so izvajali brez zaleta ali s kratkim zaletom. Kot predvajo za skoke so vadili enonožno, raznožno in sonožno skakljanje, posebno pri igrah. Skok razvija posebno gibčnost in prožnost spodnjega dela telesa. Da pa so se pri tem razvijale tudi roke in ramena, so držali skakalci v rokah posebne svinčene ročke, podobne našim ročkom, katerih namen je bil tudi ta, da je telovadec ob doskoku obdržal ravnotežje. Grki so bili pravi mojstri v skakanju. Zgodovina nam omenja nekega Phayllosa iz Krotona, ki je skočil s troskokom 55 čevljev daleč, Chionisa iz Šparte, ki je skočil 52 čevljev daleč itd. To, kar danes preskočijo naši telovadci, je bilo Grkom igrača.

Metanje kopja.

Isti vpliv, ki ga ima skok na spodnji del telesa, ima metanje kopja na zgornje dele telesa. Moč in prožnost lakti ter mišic oprsja delujejo pri metanju kopja. Pri tem stoji Grk z lepo zleknjenim telesom krepko na mestu. Desno bedro stoji v lahnem izpadu za levim bedrom, ki je popolnoma napeto v kolenu; telo je v križu in v bokih nekoliko nagnjeno nazaj. V desni roki, dvignjeni do ušesa, drži kopje vodoravno ter je pred metom vihti v krogu. Ko pomeri, je njegovo telo popolnoma nepremično, celo dihanje zastane; kratek sunek prsi in lakti zažene metalca nekoliko naprej, — in kopje leti v lepem loku po zraku na namerjeno mesto. Metalčeve oči žare od radosti nad uspešnim metom.

Kopje je bilo navadno 3—4 m dolgo in iz drenovega lesa. Na koncu sulice je bila dolga železna ost. — Grki so rabili kopje v vojni in na lovu. V boj so šli vedno z dvema kopjema; ko so jih vrgli na sovražnika, so ga napadli z mečem.

Metanje diska.

V zgodovinskih knjigah vidimo pogostoma sliko kipa, ki nam predstavlja golega, lepo razvitega človeka, ki drži v desni visoko zaročeni roki okroglo ploščo — disk. Disk je bila pri Grkih veliki leči ali pa ščitu podobna plošča iz železa, bakra, svinca ali kamna, na sredi debelejša a proti robu tanjša. Diskov premer je bil približno enak dolgoti enega stopala in njegova teža je dosegla 2 kg.

Metanje diska je bila zelo stara in priljubljena vaja. Pri metanju diska se je postavil tekmovalec z desno nekoliko skrčeno nogo naprej na označeno mesto držeč v desni roki disk, ki ga je objemal s prsti in pritisnil k dlani. V trenutku, ko je nameraval zagnati disk, pripognil se je nekoliko naprej, se uprl z levo roko na desno skrčeno koleno, dvignil desno napeto roko z diskom visoko v zaročenje, opisal v zraku polkrog in zagnal z veliko silo disk v višino naprej in istočasno poskočil nekoliko korakov naprej. — Disk so metali tekmovalci po vrsti in mesto kamor je disk padel, so označili z majhnim kolcem, sulico ali s kakim drugim znakom. Najboljši metalec diska je bil Phayllos, ki ga je zagnal 95 čevljev daleč. — Ta vaja jači posebno ramena in pomnožuje zelo odpornost nog.

Borenje.

Na petem mestu pentatlona je bilo borenje, Grkom že od nekdanj priljubljenejša vežba, zato je bilo borenje pri olimpijskih igrah ena najglavnejših točk. Moč in teža telesa sta imeli velik pomen pri borenju, nič manjšega pa tudi okretnost, premišljenost in zvižaja. Gotovo je, da je borenje služilo pri Grkih v prvi vrsti za razvoj mišic in za pospeševanje krvnega obtoka. Razun tega je bilo mogoče pri borenju najlepše opazovati lepoto in krasoto telesa v raznih položajih, sicer pa so smatrali Grki borenje človeškemu zdravju obče koristno vajo ter so zato učili tudi deco v borenju. Načinov borenja je bilo več: stoječe (pokončno) in ležeče borenje. Pozneje so uvedli tudi takozvani „pankration“, t. j. borenje in udarjanje z odprtimi rokami. — V Homerjevi dobi so poznali samo pokončno borenje. Borilci so se najprej slekli, telo namazali z oljem zaradi prožnosti mišic in zato, da je bilo borenje bolj otežkočeno. Po teh pripravah sta se boricla spoprijela. Premetavala sta se semtertja, grabila se za grlo in vrat, za roke in noge ter skušala drug drugega dvigniti in vreči na tla.

Med grškimi rokoborci je bil najmočnejši Milo Krotónski. O njem pripoveduje grška zgodovina, da je vrgel na svoja ramena štiriletnega junca in z njim pretekel štirikrat stadion; potem ga je ubil s pestjo in pojedel v enem dnevu. Ko se je postaral, je žalostno umrl. V gozdu je našel orjaško deblo, v katero so zabili drvarji zagozde ter ga hotel razklati. Od silnega njegovega natezanja so izpadle zagozde, on pa je pri tem onemogel. Deblo, ki se je zopet stisnilo, mu je priščipnilo roke. Prišli so volkovi, in ker ni bilo od nikoder pomoči, so ga raztrgali. Tako neslavno je končal slavni rokobořec in borilec. (Dalje prihodnjič.)

Proste vaje za ženski naraščaj za leto 1921.

Mera zmerna.

Temeljna postava: spetna stoja, priročiti (prsti iztegnjeni, palca spredaj).
Sestave v štiricetrtnem taktu, izvajajo se štirikrat.

I.

1. a. „ena“: Prednožiti z desno — skozi predročenje vzročiti (dlani naprej, pogled gor, prednoženje približno 15 cm od tal),
b. „dve“: drža,
c. „tri“: skozi prinoženje zanožna stoja z desno — skozi predročenje in priročenje odročiti (hrbta gor),
d. a) „štir“: drža,
b) „in“: s prenosom teže telesa na desno nogo zakoračna stoja z desno — priročiti (hrbta spredaj) in spojeno:
2. a. „ena“: zagib z desno — priročno upogniti in vzklopiti (dlani spredaj) — zmerni zaklon (leva noga, trup in glava v eni črti),
b. a) „dve“: vzravnavna, vzklon, predgib z levo, zmerni predklon (desna noga, trup, glava in roke v eni črti) — suniti v vzročenje (hrbta zgoraj),
b) „in“: vzravnavna, vzklon, zmerno zanožiti z desno — skozi odročenje (hrbta spredaj) priročenje (mazinca spredaj),
c. „tri“: skozi skrčenje predročno (spodnje lehti not, proti sebi, hrbta not, prsti rok se lahko dotikajo) vložno¹ vzročiti (hrbta gor, pogled gor), — izstopna stoja z desno naprej do zanožne stoje z levo,
d. a) „štir“: drža,
b) „in“: s ¹/₁ obratom v levo (na prstih obeh nog) zanožna stoja z desno-vzročno napeti (palec zadaj) in spojeno:
3. a. „ena“: poklek z desno (desno koleno ob levi peti) — s čelnimi loki not (desna nad levo) odročiti (hrbta gor),
b. „dve“: drža,
c. „tri“: vzravnavna, s prisunkom desne spetna stoja — skozi priročenje predročenje (hrbta zgoraj) predročno upogniti (roki skrižani v zapestju, desna spodnja leht nad levo spodnjo lehtjo),
d. a) „štir“: drža,
b) „in“: s ¹/₂ obratom v desno (na peti desne in prstih leve noge) zanožna stoja z levo — po najkrajši poti mahiniti v priročenje (palca spredaj) in spojeno:
4. a. „ena“: s prisunkom leve spetna stoja — skozi odročenje (palca zgoraj) vložno vzročiti (pogled gor),

¹ Vložno = laht in roka narahlo vpognjeni (kakor lok)

- b. a) „dve“: počep odnožno z desno — z desno vlačno odročiti (dlan zgoraj), z levo vzročno ven skrciti (dlan spredaj, prsti se dotikajo tilnika — pogled na desno),
- b) „in“: z vzravnavo in poskokom počep odnožno z levo — z desno vzročno ven upogniti (dlan spredaj, prsti se dotikajo tilnika), z levo mahiniti v vlačno odročenje (dlan zgoraj — pogled na levo),
- c. „tri“: vzravnavo, s prisunkom leve spetna stoja — priročiti (z desno skozi odročenje, hrbet zgoraj, z levo napeti in zasukati, hrbet zgoraj),
- d. „štir“: drža.

II.

- „in“: $\frac{1}{4}$ obrata na desno na prstih obeh nog,
- 1. a. a) „e“: izstopna stoja z levo naprej v vzponu — predročiti (palca zgoraj) in spojeno:
 - b) „na“: priročiti — s prenosom teže telesa na desno nogo $\frac{1}{4}$ obrata v levo na prstih desne noge in spojeno:
- b. „dve“: izpad z levo v stran, odklon v levo — skozi odročenje vzročiti (palca zadaj),
- c. „tri“: drža v postoji in z levo roko — z desno s čelnim krogom not vzročiti (palca zadaj),
- d. a) „štir“: drža,
 - b) „in“: vzravnavo, vzklon, s prenosom teže telesa na desno nogo in s $\frac{1}{2}$ obratom v desno (na peti desne in prstih leve noge) zanožna stoja z levo — vzročiti (dlan spredaj) in spojeno:
- 2. a. „ena“: z levo skozi predročenje in priročenje zaročiti (dlan zgoraj), z desno predročiti gor (hrbet zgoraj), — drža v postoji,
- b. „dve“: skozi predročenje in priročenje zaročiti z desno (hrbet zgoraj), zmerni predklon — zanožiti z levo (leva noga približno 15 cm od tal, trup in leva noga v eni črti),
- c. „tri“: vzklon, s prisunkom leve noge spetna stoja — z desno po najkrajši poti vlačno odročiti (dlan zgoraj), z levo skozi odročenje vlačno vzročiti (palec zadaj),
- d. „štir“: drža v postoji — po najkrajši poti z desno vlačno vzročiti (palec zadaj), z levo vlačno odročiti (dlan zgoraj),
- 3. a. „ena“: izstopna stoja z levo naprej do zanožne stoje z desno — desno iztegniti v vzročanje (z zasukom roke, palec spredaj), levo iztegniti v odročenje (z zasukom roke hrbet zgoraj) in spojeno po najkrajši poti roki v bok,
- b. „dve“: $\frac{1}{4}$ obrat v desno (na prstih obeh nog) v prednožno stojo z desno — z rokama drža,

- c. „tri“: skozi prinoženje in zanoženje poklek z desno — skozi priročenje in odročenje vzročiti ven (hrbta zgoraj),
- d. a) „štir“: drža,
- b) „-in“: vzravnavna do zanožne stoje z desno — skozi odročenje priročiti (palec spredaj) in spojeno:
- 4. a. „ena“: izstopna stoja z desno naprej do zanožne stoje z levo — skozi predročenje predročiti gor (dlani zgoraj),
- b. a) „dve“: z lokom na levo skrižna stoja z levo spredaj (prsti leve noge se dotikajo tal) — skozi priročenje (palec spredaj) odročiti (hrbta zgoraj),
- b) „-in“: $\frac{1}{2}$ obrat v desno, (na prstih obeh nog) do spetne stoje v vzponu — drža v odročenju,
- c. „tri“: spetna stoja — priročiti,
- d. „štir“: drža.

III.

- 1. a. „ena“: izstopna stoja z desno v stran do odnožne stoje z levo — odročiti (hrbta zgoraj),
- b. „dve“: s prisunkom leve spetna stoja — vzročiti (palec zadaj, pogled gor),
- c. „tri“: počep odnožno z desno — odročiti (hrbta zgoraj),
- d. a) „štir“: drža v postoji — odročno upogniti in roki sklopiti (prsti se dotikajo ramen, hrbta zgoraj),
- b) „-in“: $\frac{1}{2}$ obrata v levo (na peti leve noge in na prstih desne noge) počep zanožno z desno — suniti v vzročenje (palca zadaj) in spojeno:
- 2. a. „ena“: z naponom leve noge in s prenosom teže telesa na desno nogo počep prednožno z levo — po predročenju priročiti ven, roki vzklopljeni (prsti od sebe, dlan vodoravna),
- b. a) „dve“: vzravnavna, s prisunkom desne noge spetna stoja — z rokama drža,
- b) „-in“: izstopna stoja z levo naprej in spojeno:
- c. „tri“: z lokom na desno skrižna stoja z desno spredaj — desno iztegniti in zasukati (mazinec spredaj) ter s čelnim lokom dol (not) vlačno vzročiti (hrbet zgoraj), levo iztegniti in z zasukom (mazinec spredaj) roke v bok (hrbet spredaj, roka sklopljena), zmerni odklon na levo (pogled čez levo ramo),
- d. „štir“: vzklon, z desno z lokom naprej do zanožne stoje z z desno — z desno napeti v vzročenje (palec spredaj) in skozi odročenje roka v bok (roka sklopljena, hrbet spredaj), z levo mahniti v odročenje dol (dlan zgoraj, mazinec naprej) in skozi odročenje vlačno vzročiti (palec zadaj),

3. a. „ena“: drža v postoji — po najkrajši poti odročiti (hrbta zgoraj),
- b. „dve“: s $\frac{1}{2}$ obratom v desno (na peti leve in prstih desne noge) prednožna stoja z desno — drža z rokami,
- c. „tri“: drža v postoji — upogniti odročno, roki sklopljeni (prsti se dotikajo ramen, hrbet zgoraj),
- d. „štir“: drža,
4. a. „ena“: z desno z lokom naprej počep odnožno z desno, odklon v desno — mahniti z desno v odročenje dol (hrbet zgoraj), z levo (z zasukom roke) vlačno vzročiti (dlan zgoraj, pogled na stopalo desne noge),
- b. a) „dve“: vzravnavna, vzklon, s poskokom desne noge (na znak) počep odnožno z levo, odklon v levo (pogled na stopalo leve noge) — z desno skozi odročenje vlačno vzročiti (dlan zgoraj), z levo izstegniti v vzročanje in skozi odročenje odročiti dol (hrbet zgoraj),
- b) „in“: vzravnavna, vzklon, s prisunkom leve noge spetna stoja v vzponu — z desno izstegniti (palec spredaj) v vzročanje in skozi odročenje (hrbet zgoraj) in priročanje (mazinec spredaj), z levo skozi priročanje (mazinec spredaj) predročno (obe roki) in sklopno upogniti not (prsti se nalahno dotikajo) in spojeno:
- c. „tri“: skozi vzročanje (palec zadaj) in odročenje (hrbet zgoraj) priročiti — spetna stoja,
- d. „štir“: drža.

IV.

1. a. a) „e“: zanožna stoja z desno — priročiti soročno na desno (hrbta spredaj) in spojeno:
- b) „na“: drža v postoji — s čelnimi loki soročno na levo vzročiti (palca zadaj) in spojeno:
- b. a) „dve“: izstopna stoja z desno naprej do zanožne stoje z levo — s čelnimi loki soročno na desno (dol) priročiti (hrbta spredaj) in spojeno:
- b) „in“: skozi prinoženje prednožiti z levo in nizki poskok na desni nogi (na mestu, prednoženje 15 cm od tal) — s čelnimi loki soročno na levo vzročiti (palca zadaj) in spojeno:
- c. a) „tri“: izstopna stoja z levo naprej do zanožne stoje z desno — s čelnimi loki soročno na desno (dol) priročiti (hrbta spredaj) in spojeno:
- b) „in“: skozi prinoženje prednožiti z desno (15 cm od tal) in nizki poskok na levi nogi (na mestu) — s čelnimi loki soročno na levo vzročiti (palca zadaj) in spojeno:

- d. „štir“: skrižna stoja z desno spredaj — po najkrajši poti odročiti (hrbta zgoraj),
- 2 a. a) „in“: $\frac{1}{2}$ obrat v levo (na prstih obeh nog), vzpon — drža v odročenju,
- b) „ena“: spetna stoja — priročiti,
- b. a) „dve“: izstopna stoja z levo naprej do zanožne stoje z z desno — po najkrajši poti odročiti (hrbta zgoraj),
- b) „in“: skozi prinoženje prednožiti z desno (15 cm od tal) in nizki poskok na levi nogi (na mestu) — po najkrajši poti vzročiti (palca zadaj),
- c. a) „tri“: izstopna stoja z desno naprej do zanožne stoje z levo — po najkrajši poti odročiti (hrbta zgoraj),
- b) „in“: skozi prinoženje prednožiti z levo (15 cm od tal) in nizki poskok na desni nogi (na mestu) — po najkrajši poti vzročiti (palca zadaj),
- d. a) „štir“: s prisunkom leve noge prinožiti — skozi odročenje priročiti,
- b) „in“: skrižna stoja z desno spredaj — roki v bok,
3. a. a) „e“: po $\frac{1}{2}$ obratu v levo (na prstih obeh nog), prednožiti z levo (15 cm od tal) in nizki poskok na desni nogi (na mestu) — z rokama drža,
- b) „na“: izstopna stoja z levo naprej do zanožne stoje z desno suniti v priročenje,
- b. a) „dve“: izstopna stoja z desno naprej (skozi prinoženje) do zanožne stoje z levo — po najkrajši poti odročiti (dlani zgoraj),
- b) „in“: izstopna stoja z levo naprej (skozi prinoženje) do zanožne stoje z desno — po najkrajši poti vzročiti (palca zadaj),
- c. „tri“: poklek z desno (koleno desne ob peti leve noge) — s čelnimi loki not (desno pred levo) odročiti (hrbta zgoraj) — predklon,
- d. a) „štir“: drža,
- b) „in“: vzklon — po najkrajši poti vzročiti (palca zadaj),
4. a. „ena“: vzravnavna, s prenosom teže telesa na desno nogo prednožna stoja z levo — po najkrajši poti predročiti (palca zgoraj),
- b. a) „dve“: zakoračna stoja z levo do prednožne stoje z desno — skozi priročenje odročiti (hrbta zgoraj),
- b) „in“: zakoračna stoja z desno do prednožne stoje z levo skozi priročenje predročiti (palca zgoraj),
- c. „tri“: s $\frac{1}{2}$ obratom v levo (na prstih desne noge) z zmernim lokom leve noge v levo prinožiti — priročiti (z levo skozi vzročenje in odročenje, z desno po najkrajši poti),
- d) „štir“: drža.

Josip Juraj Strosmajer. 4. februara slavi se godišnjica rođenja velikog čovjeka, velikog rodoljuba i velikog prijatelja Sveslavenstva, biskupa Josipa Jurja Strosmajera, koji se taj dan rodio u Osijeku godine 1815. On je u Zagrebu osnovao Jugoslavensku akademiju znanosti i umjetnosti i Galeriju slika. U Djakovu je podigao velebno crkvu, koja će ostati trajan spomenik njegova biskupovanja. Potpomagao je sve kulturne institucije, bez razlike vjere i plemena: i srpske i crnogorske i slovenačke i slovačke jednako kao i hrvatske. Tako katolički biskup i rodom Hrvat, nije poznavao vjerskih ni plemenskih razlika, pa je jednako srdačno prijateljevao sa ruskim, kao što i češkim velikanima svojega doba, ističući Slavenstvo vazda nad sve ino. Živo je radio na zbližavanju Srba i Hrvata, kao što i katoličke i pravoslavne crkve. Umro je u Djakovu 8. aprila 1905, od upale pluća u starosti od 90 godina.

† **Luka Svetec.** Dne 21. januarja t. l. je umrl v Litiji v visoki starosti 95. let eden naših najzaslužnejših rodoljubov in kulturnih delavcev, notar Luka Svetec. Rojen dne 8. oktobra 1826. v Podgorju pri Kamniku, je po svojih končanih študijah služil kot sodni uradnik na Hrvaškem in na Kranjskem, nato kot mestni uradnik v Ljubljani, končno pa je prestopil k notarijatu ter opravljal to službo v Idriji in Litiji. Udeleževal se je tudi političnega življenja ter je bil deželni in državni poslanec. Glavno njegovo delo pa je bilo njegovo kulturno delovanje. Bil je odličen sodelavec dr. Janeza Bleiweisa, dr. Tomana, dr. Vošnjaka, dr. Hočevarja, Bož. Račca in drugih. Kot pisatelj in pesnik je uvedel v naš jezik mnogo pravičnih končnic ter deloval z vso vmeno za jezikovno zbližanje Slovencev in Hrvatov. V njegovi glavi se je že l. 1865. rodila misel o ujedinjenju vseh jugoslovanskih plemen in o ustanovitvi staro-ilirskega kraljestva. Usoda mu je bila toliko mila, da je v svojem 93. letu, še zdrav in čil na duhu, videl uresničene svoje mladostne sanje — ustanovitev Jugoslavije. Mož nesebičnega in ne-

umornega dela se ni strašil zaprek in težav, ki so mu bile na poti njegovih idealov, povsod je zastavil vse svoje moči, da je pripravljaval temelje samostojnosti svojega naroda. Med največje njegove zasluge pa moramo šteti njegovo sodelovanje pri ustanovitvi Ciril in Metodove družbe, ki jo je leta 1885. ustanovil v družbi navdušenih Jugoslovancev in kateri je bil skozi 33 let neprestano najdelavnejši podpredsednik. Z družbo Cirila in Metoda je postavil močen jez sovražnemu navalu Nemcev in Italijanov in lahko trdimo, da je tisoč in tisoč današnjih Slovencev ohranjenih svojemu narodu po zaslugi tega rodoljuba.

Zadnjo čast so mu izkazala vsa kulturna društva. Sokoli so mu dalj častno stražo in ga prenesli na pokopališče. Ob odprtem grobu je zapela zadnjo pesem Glasbena Matica, v slovo pa sta mu govorila predsednik notarske zbornice g. A. Hudovernik ter I. podstarosta Jugoslovanskega Sokolskega Saveza br. dr. Ravnihar, ki je končal svoj govor z besedami: Če komu, bratu Luki Svetcu gre vzklik: slava mu!

Vojvoda Živojin Mišić. Dne 21. januarja so zaplapolale po vsej naši državi žalne zastave v znak žalosti po umrlem vojvodi Mišiću.

Vojvoda Živojin Mišić je bil velik in slaven vojskovodja v svetovni vojski. Rodil se je 7. julija leta 1855. v Struganiku pri Valjevu v Srbiji. Bil je sin priprostih kmetijskih staršev. Po končanih študijah je postal častnik. Leta 1885. se je že kot poveljnik nekega polka odlikoval v srbsko-bolgarski vojski pri Pirotu in Slivnici. Ker se je udeležil zarote proti takrat vladajoči rodbini Obrenović, je bil na ukaz angleške vlade vpokojen. Leta 1908. pa je bil ponovno pozvan v službo in je postal pomočnik vojvode Putnika. V balkanski vojski l. 1912. se je odlikoval pri Kumanev. Zato je bil imenovan generalom. Kot tak je bil vpokojen. Ko pa je izbruhnila svetovna vojska, so ga poklicali nazaj v službo in je bil imenovan načelnikom generalnega štaba. Po Putnikovi smrti je prevzel vrhovno poveljstvo srbske vojske

in postal vojvoda. V tej vojski se je dne 20. nov. 1914 zmagovito postavil v bran avstrijskemu generalu Potioreku. Prizadjal mu je popolen poraz in ga prisilil k umiku. Tudi na solunski fronti je dosegel dne 15. sept. 1918 slavno zmago. Ko so se Srbi l. 1915, umaknili zahrbtnim Bulgarom ter se je del srbske vojske z največjim naporom in trdom umaknil čez albanske gore, je vojvoda Mišić iz te male čete sestavil na otoku Krfu zopet enotno srbsko armado, ki se je zopet postavila v obrambo svoje domovine.

Vojvoda Mišić ni bil le genijalen vojskovodja, bil je tudi vrl rodoljub, ter je s ponosom in ljubeznijo zrl na svojo novo domovino Jugoslavijo. Ko so l. 1919. koroški Nemci potisnili naše čete preko koroške meje, je prihitel sam vojvoda Mišić v Ljubljano, da je sestavil z generalom Smiljaničem načrt za zopetno zavzetje Koroške. Takrat je bil prvič in zadnjič med nami Slovenci.

Dne 20. januarja ga je premagala smrt in rešila neozdravljive bolezni, za katero je zamanj iskal leka v Parizu in na francoski rivijeri.

Slava velikemu jugoslovanskemu junaku in strategu!

Dr. Ljudevit Pivko, **Plezanje (penjanje)**, Maribor 1920, izdal Jugoslovanski Sokolski Savez. Cena 16 K. To je druga knjiga Sokolske knjižnice, ki jo izdaja Jugoslov. Sokolski Savez. Nedvomno je to delce med najboljšimi, kar jih je v zadnjem času izdalo jugoslovensko Sokolstvo. Razdelitev snovi je prav pripravna. Prvi del obdeluje teorijo, drugi pa praktične vaje v plezanju.

V teoretičnem delu utemeljuje pisatelj najprej plezanje kot važen del telovadbe in telesne vzgoje, nato popisuje plezalno orodje in plezišče ter plezanje v telovadnem načrtu. V oddelku „Sestav plezalnih vaj“ je razdeljena telovadna snov po načelih Tyrševega telovadnega sestava. Posamezne prvine sestava so tako jasno opisane, da bodo vsakomur razumljive. Pri popisu sonožnega prislona — se nam

zdi, da bi bilo umestno opisati prislon tako, da tišči telovadec žrd ne samo med litkom (mečo) ampak tudi med koleno. Zakaj ravno s pritiskom kolena se lahko obdržimo s samim prislonom na žrdi brez prijema s rokama, sicer pa tudi ta vaja ni omenjena niti na žrdi niti na vrvi. Drsanje ali smučanje dol po lesenih plezalnih žrdeh, o katerem pravilno omenja pisatelj, da nima telovadne vrednosti in da ga dovoljujemo samo izjemoma, naj bi bilo splošno prepovedano, ker je nevarno. Zato naj bi odpadle med „vajami“ vse one vaje, ki omenjajo drsanje dol, na pr. drsanje dol z odročanjem itd. — Način plezanja zaključujejo teoretični del knjižice. Tudi ta odstavek je sestavljen jako pregledno, tu pa že pisatelj opozarja na vaje primerne raznim starostnim dobam in spolu. — Tiskovne napake so sicer v „popravljenih“ popravljene pa, žal, ne vse. Na strani 17. v odstavku prapor je gotovo mišljeno razročno in ne raznožno.

Največje vrednosti za naše vaditelje, zlasti za začetnike pa je drugi del knjižice, to so vaje pripravljene že za vadbo v telovadnici. Sestavljene so v skupkih po 9 ali več vaj. Te so razvrščene metodično pravilno od lažje do težje, vrhutega pa še ločene v oddelke za deco, za ženski naraščaj in žene, za moški naraščaj in za člane. — Vaditelj naj vzame samo knjižico v roke, predno stopi pred svojo vrsto in ne more zgrešiti pravilnega vodstva svoje vrste. Vadbene snovi je zbrane v knjigi precejšna množina, ker obsega knjižica skupno za vse oddelke 69 skupkov. Tem vajam pa slede še skupine in raznoterosti na plezalih. Koncem knjižice so navedeni rezultati tekem v plezanju na hitrost v Pragi 1912 in v Parizu 1913, ter način tekme na turnerskem zletu v Lipskem 1913 in na sokolskem v Petrogradu leta 1914. — Knjižica je torej prav zanimiva, ker vsestransko obdeluje plezanje. Želimo samo, da se seznani z njo prav vsak prednjak, pa tudi vsak učitelj, ki ima s telovadbo opravka. Tudi naraščaj — moški in ženski — naj jo čita, da se priuči nazivostvju in pripravlja za vaditelje. B.

Popravek.

V zadnji številki „Sokoliča“ za leto 1920. so se v prostih vajah za moški naraščaj za leto 1921. vrinile sledeče napake:

Na strani 153, v II. sestavi IV. 2) se ima glasiti mesto: „vzravnavna, vzklon — skozi predročenje vzročiti....“ — vzravnavna — skozi predročenje vzročiti...

Na isti strani v „opombi“ takta IV., II. sestave se ima glasiti mesto: „v čepenju ne čakaj, temveč se takoj dvigni v vzklon na 2), — v čepenju ne čakaj, temveč se takoj vzravnaj v spetno stoji na 2).

Na strani 154, v III. sestavi II. 3) „tri“ se ima glasiti mesto: „desno roko iztegniti in zasukati....“ — desno roko izravnati in zasukati...

Na strani 155, v IV. sestavi III. 1) se ima glasiti mesto: „vzravnavna, s 1/2 obratom v levo...“ — vzravnavna, vzklon — s pol obratom v levo...

Iz uredništva in upravnistva. Nekaj dopisov smo morali odložiti za prihodnjo številko, ki izide v februarju. Brate dopisnike prosimo, da nam to oprostijo in da nam vzlic temu ostanejo zvesti sotrudniki. Bratje prednjaki, ki vodite naraščaj, poročajte točno o vseh prireditvah našega naraščaja! Razširjajte „Sokoliča“ med naraščajem in pridobivajte novih naročnikov!

Prvo številko „Sokoliča“ smo poslali našim prejšnjim naročnikom in vsem sokolskim društvom v Jugoslaviji. Kdor nam prve številke v teku 14 dni ne vrne, ga smatramo naročnikom.

Nekateri lanske naročniki še niso poravnali naročnine, pozivljamo jih, da to čim prej store, ker so stroški za izdajanje lista ogromni, naročnina pa je tako nizka, da jo lahko vsakdo utrpí.

Najnovejše sokolske knjige, ki se dobivajo in naročajo v pisarni Jugoslovenskega Sokolskega Saveza v Ljubljani, Narodni dom:

Pexa - Bajželj: Vaje na bradlji.

A. Schaup: Prosti skoki.

Dr. Lj. Pivko: Telovadne igre, III. del.

Dr. Lj. Pivko: Plezanje.

Dr. Lj. Pivko: Kratka metodika telovadbe.

Jugoslovanski sokolski koledar za leto 1921.

Tovarna telovadnega orodja

BAŠIN IN DRUG

LJUBLJANA, PRED ŠKOFIJO ŠT. 19.

dobavlja vse telovadno orodje, prevzema celotno opremo telovadnic in vsa v to stroko spadajoča popravila. Na zahtevo vpošlje načrte in proračune.

Specialna trgovina sokolskih potrebštin

BRANKO PALČIČ

**dobavljač Jugosl. Sokol. Saveza
Zagreb, Gunduličeva 28.**

BRZ.O JAVI: PALČIČ, Zagreb, Gunduličeva.

Bratskim sokolskim društvom naznanjam, da izdelujem **kroje, čepice za članstvo in naraščaj** in da imam v zalogi vse **sokolske potrebščine** po predpisih Jugoslov. Sokolskega Saveza.

V obilno naročbo se priporoča

PETER CAPUDER, krojač
Ljubljana, Vidovdanska c. 2. (prej Radeckega cesta).

MAGNEZIJA

v kosih, obveze, društvene lekarnice. — Zahtevajte cene.

Drogerija SANITAS Celje.